

**VARHAISKASVATUKSEN JÄRJESTÄMISEN VAIHTOEHDOT TALVIKAUDELLE
2019-2020**

Hyvltk 02.10.2019 § 85

Varhaiskasvatustalain 5 §:n mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Kunnan on varhaiskasvatustalain 6 §:n mukaan järjestettävä varhaiskasvatusta kotipaikan, asuinpaikan tai oleskelun perusteella ja lapsella on varhaiskasvatustalain 12 §:n mukaan oikeus saada varhaiskasvatusta 20 h/vko laissa säädetyin poikkeuksin.

Varhaiskasvatustalain säättää erityisesti, että varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu (4 §).

Pelkosenniemen kuntastrategian yhtenä keskeisenä painopistealueena ovat lapset ja nuoret, joille halutaan hyvän huolenpidon kautta turvata vankka osaamispääoma laadukkaana varhaiskasvatuksena kautta. Kuuleminen ja sitouttaminen sekä asukkaiden tarpeiden kuuntelu ovat keskeisiä toimintaa ohjaavia arvoja. Päätöksenteon läpinäkyvyys takaa sen, että kuntalaisten ääntä kuunnellaan ja he voivat osallistua kunnan tulevaisuuden suunnan määrittelyyn. Muita kuntastrategian keskeisiä painopistealueita ja päätöksenteon läpäisyperiaatteita ovat työllisyyden parantaminen tukemalla erityisesti yrittäjyyttä sekä lähipalveluperiaate. Kuntastrategian mukaan huolehditaan palveluiden saatavuudesta joka puolella kuntaa.

Pelkosenniemen päiväkodissa on tällä hetkellä päivähoidossa 26 lasta ja esiopetuksessa 6 eskarilaista. Kerhossa (ke ja to) lapsia on 4 ja ap/ip:ssä 4. Marraskuun 1.pvä tai sen jälkeen hoitopaikkaa hakeneiden lasten lukumäärä on 3. Sesongin alkaessa hoitopaikkaa tarvitsevien lasten arvioitu lukumäärä talvikaudella 2019-2020 on yhteensä noin 45.

Aluehallintovirasto teki tarkastuksen Pelkosenniemen kunnan varhaiskasvatukseen 27.8.2019 vanhempien yhteydenottojen johdosta. Aluehallintovirasto on pyytänyt Pelkosenniemen kuntaa kiinnittämään huomiota henkilöstön riittävään määrään ja rakenteeseen suhteessa lasten määrään. Tällä hetkellä päiväkodilla työskentelee varhaiskasvatuksena opettaja, kolme kokoaikaista ja yksi osa-aikainen lastenhoitaja. Lisäksi henkilökuntaan kuuluu tukityöllistetty lastenhoitaja ja laitosapulainen, joita ei lasketa henkilöstövahvuuteen. Henkilöstöstä on eläköitymässä yksi

lastenhoitaja marraskuussa 2019 ja toinen heinäkuussa 2020. Sijaisjärjestelyt ovat haastavia ja kokonaisuudessaan henkilöstötilanne on haavoittuva. Henkilökunnan mitoitus (määrä ja rakenne) on ääri rajoilla nykyiselle lapsimäärälle. Talvikaudelle 2019-2020 lasten lukumäärän kasvaessa lisähenkilöstön palkkaaminen on välttämätöntä.

Varhaiskasvatusasetuksen henkilöstömitoituksen mukaan hoitajia on oltava alle 3-vuotiaiden ryhmässä yksi hoitaja neljää lasta kohti (1:4) ja yli kolmevuotiaiden ryhmässä yksi hoitaja kahdeksaa lasta kohti (1:8). Lisäksi yhden lapsiryhmän koko ei saa ylittää kolmen hoitajan lapsilukua, alle 3-vuotiaiden maksimiryhmäkoko on siis 12 ja yli 3-vuotiaiden 24 .

Pelkosenniemen kunnan varhaiskasvatuksen järjestäminen on julkisessa keskustelussa saanut osakseen paljon kannanottoja ja kritiikkiä. Varhaiskasvatuksen tilannetta tuleekin tarkastella kokonaisuutena. Vaihtoehtoja tarkastellessa tulee ottaa huomioon varhaiskasvatuksen laatu ja lapsen etu, lisäksi olisi kiinnitettävä huomiota myös kunnan imagoon, pito- ja vetovoimaan, työvoiman saatavuuteen, yritysten investointihalukkuuteen sekä alueen kykyyn houkutella uusia yrityksiä.

Pelkosenniemen kunnanvaltuusto on tehnyt päätöksen uuden koulun ja päiväkodin rakentamisesta (9.10.2017/80§). Kunnanhallitus on päättänyt käynnistää kouluhankkeen rakentamishankkeen (23.9.2019/201§). Uusi koulurakennus sisältää 30 lapselle mitoitettun päiväkodin.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Pyhätunturille Kanervikkokadun vakituisen asumisen kaavan (31.5.2019/20§). Kun alue alkaa rakentua, on mahdollista että alueelle tarvitaan pysyvä päivähoiton yksikkö.

Pyhätunturin päivähoitoon on varatusta määrärahasta vuodelle 2019 on 31.9.2019 jäljellä **60 939,84**.

Vaihtoehtoiset ratkaisut järjestää varhaiskasvatus talvikaudella 2019-2020:

Vaihtoehto 1: Kirkonkylän päiväkotitoimitus 1.11.2019-31.4.2020

Varhaiskasvatus kaikille noin 45 lapselle järjestetään kirkonkylän päiväkodissa. Lisähenkilöstöä on palkattava 2 lastenhoitajaa ja samalla on huolehdittava nykyisen henkilöstön pysyvyydestä ja hyvinvoinnista.

Päiväkotitoimitus on mitoitettu 24 lapselle, tosin tilakartoituksen jälkeen

lisäneliöitä on otettu käyttöön. Mitoitus perustuu yleisesti kunnissa käytössä olevaan tilatarvemitoitukseen 7-8 m²/lapsi. Avi ei tarkastuksessa löytänyt huomautettavaa tiloista. Entisen opettajien asuntolan tilat eivät ole päiväkotikäyttöön suunniteltuja, joten lapsimäärän kasvaessa sokkeloiset tilat eivät ole tarkoituksenmukaiset.

Kustannusvaikutukset

Henkilöstökulut: Lastenhoitajien (sis. sivukulut ym.) 34 000 e

yhteensä   34 000 e

Muut vaikutukset

Varhaiskasvatuksen laatu: Keskitetyssä varhaiskasvatuksen mallissa pedagoginen osaaminen on yhdessä paikassa ja se parantaa varhaiskasvatuksen laatua sekä tarjoaa lapsille ikätason mukaista leikkiseuraa.

Käytännön haasteet: Pelkosenniemen lapsimäärä on jakautunut karkeasti kirkonkylälle ja Pyhätunturille. Varhaiskasvatuspalvelujen keskittäminen kirkonkylälle edellyttäisi Pyhätunturin vanhemmilta pitkiä päivittäisiä kuljetusmatkoja ja lapsille (kuljetusjärjestelyjen takia) mahdollisesti todellista tarvetta pidempiä hoitopäiviä.

Vaikutus kunnan imagoon ja elinkeinoelämään: Julkinen keskustelu on vaikuttanut negatiivisesti kunnan imagoon sekä pito- ja vetovoimaan. Mahdollisesti negatiivisia vaikutuksia on myös työvoiman saatavuuteen Pyhätunturilla, yritysten investointihalukkuuteen sekä alueen kykyyn houkutella uusia yrityksiä.

Vaihtoehto 2: Kuusirannan päiväkodin etäyksikkö Pyhäjärvellä 1.11.2019-31.4.2020

Varhaiskasvatusta järjestetään sekä kirkonkylän päiväkodilla että Pyhäjärvellä kunnan omistamassa Kuusirannan kiinteistössä talviesongin ajan. Kirkonkylän päiväkodilla lapsia olisi noin 30 ja Kuusirannassa 15 .

Kunta omistaa Kuusirannan kiinteistön, joka on ollut pitkään myynnissä. Tilat ovat peruslämmöllä läpi vuoden. Ylläpitokustannukset ovat kiinteistön ollessa tyhjiillään olleet 9800 euroa/vuosi ja poistot 9000 euroa/vuosi. Arvio lämmityskustannuksista tilojen ollessa päiväkotikäytössä 12 000 euroa/vuosi + poistot.

Kuusirannassa varhaiskasvatusta annetaan arkipäivisin klo 8-17. Vuorohoito järjestetään kirkonkylän päiväkodissa. Kuusirantaan tulee 2,5 hoitajaa, jolloin hoidettavien lasten lukumäärä lasten iästä riippuen voi olla 8-12. Esiopetusikäiset lapset ovat esiopetuksessa kirkonkylällä.

Kustannusvaikutukset

Henkilöstökulut: Lastenhoitajan ja sosionomin palkkakulut (sis. sivukulut ym.) 41 500 e

Tilakustannukset:

Arvio kuukausivuokrasta. sis. lämmitys ja poistot 10 500 e
1750 e/kk x 6 kk

Pihan aitaus ja muut muutostyöt 5 000 e

Ruokailu: Ruokailukuljetukset 20 e x 22 pv x 6 kk 2640 e

yhteensä 59 640 e

Muut vaikutukset:

Varhaiskasvatuksen laatu: Toteuttaessa varhaiskasvatuspalveluita kahdessa paikassa, tulee turvata varhaiskasvatuksen laadun toteutuminen ja henkilöstön osaamisen tasainen jakautuminen. Kuusirannan henkilökunta koostuisi lastenhoitajasta ja varhaiskasvatuksen sosionomista, jolloin pedagoginen osaaminen on varmistettu.

Käytännön haasteet: Kuusirantaa ei ole suunniteltu varhaiskasvatuksen tarkoituksiin, mutta tilan koko mahdollistaa kaikkien Pyhätunturin hoitopaikkaa tarvitsevien lasten päivähoidon samassa paikassa. Sijainti järven rannalla ei ole turvallinen, mutta pihan aitaaminen on mahdollista ja vanhemmat ovat luvanneet auttaa pihan aitaamisessa.

Vaikutus kunnan imagoon ja elinkeinoelämään: Kunnan asukkaiden tarpeeseen vastaaminen antaisi positiivisen signaalin kunnan imagoon, pito- ja vetovoimaan, työvoiman saatavuuteen, yritysten investointihalukkuuteen, alueen kykyyn houkutella uusia yrityksiä.

**Vaihtoehto 3: Metsätuvan perhepäivähoito Pyhäjärvellä
1.11.2019-31.4.2020**

Talvikausina 2017-2018 ja 2019-2020 päiväkodin etäyksikkö on

toiminut vuokratessa rivitalohuoneistossa Pyhäjärvellä. Omistaja ei ole enää halukas vuokraamaan huoneistoa, vaan haluaa myydä sen. Huoneiston hintapyyntö on 79 000 euroa. Vaihtoehdon toteuttaminen edellyttää huoneiston hankintaa.

Henkilöstökulut: Kahden lastenhoitajan palkkakulut (sis. sivukulut ym.) 30 500 e
Ruokailukuljetukset 20 e x 22 pv 2640 e
Yhtiövästike 257,40 e/kk x 6 kk 3088,80 e
Muutostyöt 5000 e
yhteensä 41 228, 80 e

Muut vaikutukset:

Varhaiskasvatuksen laatu: Pienessä lapsiryhmässä iänmukainen toiminta ja tavoitteellinen varhaiskasvatus ei toteudu varhaiskasvatuslain ja kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaan.

Käytännön haasteet: Rivitalohuoneisto keskellä taloyhtiötä ei ole turvallinen paikka lapsiryhmälle. Pihaa ei pysty aitaamaan ja läpikulkuliikennettä on paljon. Metsätuvassa työskennelleet lastenhoitajat sekä päiväkodin johtaja eivät pidä paikkaa varhaiskasvatukseen sopivana. Hoitajat ovat laatineet aikaisempien vuosien kokemuksista muistiota. Huoneiston pinta-ala 78 m² riittää vain kahdeksalle lapselle, joten kaikki alueen hoitoa tarvitsevat lapset eivät mahdu Metsätupaan.

Vaikutus kunnan imagoon ja elinkeinoelämään: Huoneiston ostaminen rauhoittaisi tilannetta ja toisi pysyvyyttä sekä vanhemmille että lapsille. Aikaisempien kokemusten perusteella toimintaa olisi mahdollista kehittää tarkoituksenmukaisemmaksi.

Lisätiedot Vs. hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Jutta Hartojoki, p. 193 2151

Vs. hyvinvointi- ja sivistysjohtajan esitys:

Hyvinvointilautakunta päättää
1. järjestää varhaiskasvatuksen talvikaudella 2019-2020 sekä kirkonkylän päiväkodissa että Kuusirannan etäyksikössä
2. valtuuttaa hyvinvointi- ja sivistysjohtajan toteuttamaan käytännön järjestelyt.

Käsittely: Tauko klo 19.50-20.00.
Siirryttiin käsittelemään pykälät 91-95.
Palattiin käsittelemään pykälää klo 21.00

Kuultiin Pyhän kyläyhdistys ry:n puheenjohtaja Mika Karin terveiset koskien Pyhän päivähoidon järjestämistä.

Hannu Oikarinen esitti Antti Oikarisen kannattamana, että Pelkosenniemen kunnan varhaiskasvatus järjestetään 1.11.2019 -31.4.2020 vaihtoehtoon 1 mukaisesti ainoastaan Kirkonkylän päiväkodissa.

Marko Poikela esitti Anu Laukkasen kannattamana, että
1) Pelkosenniemen kunnan varhaiskasvatus järjestetään 1.11.2019 - 31.4.2020 sekä kirkonkylän päiväkodissa, että Messupyhän etäyksikössä

2) valtuuttaa kunnanjohtajan neuvottelemaan esitetyn asunto-osakkeen vuokraamisesta tai ostamisesta kunnan omistukseen sekä valmistelemaan asian kunnanhallitukselle ja tarvittaessa edelleen valtuustolle

Puheenjohtaja totesi, että koska on tullut esittelijän esitykseen kaksi poikkeavaa esitystä, on suoritettava äänestys.

Ensin äänestetään Hannu Oikarisen esitys vastaan Marko Poikelan esitys. Äänestystavaksi päätettiin kättennosto. Hannu Oikarisen esitys sai kaksi ääntä (Hannu Oikarinen ja Antti Oikarinen) ja Marko Poikelan esitys sai kaksi ääntä (Marko Poikela ja Anu Laukkanen). Puheenjohtaja totesi, että koska äännet menivät tasan 2 – 2, ratkaisee puheenjohtajan ääni. Äänestyksen tulokseksi tuli Marko Poikelan esitys.

Seuraavaksi puheenjohtaja asetti vastakkain Marko Poikelan esityksen vastaan vs. hyvinvointi- ja sivistysjohtajan esityksen. Marko Poikelan esitystä kannattivat Marko Poikela ja Anu Laukkanen, ja vs. hyvinvointi- ja sivistysjohtajan esitystä ei kannattanut kukaan.

Päätös: Puheenjohtaja totesi, että hyvinvointilautakunnan päätökseksi tuli Marko Poikelan esitys:

1) Pelkosenniemen kunnan varhaiskasvatus järjestetään 1.11.2019 - 31.4.2020 sekä kirkonkylän päiväkodissa että Messupyhän etäyksikössä

2) valtuuttaa kunnanjohtajan neuvottelemaan esitetyn asunto-osakkeen vuokraamisesta tai ostamisesta kunnan omistukseen sekä valmistelemaan asian kunnanhallitukselle ja tarvittaessa edelleen valtuustolle

Antti Oikarinen jätti eriävän mielipiteen.